

برآورد ارزش اقتصادی بوستان وحدت با استفاده از رویکرد هزینه سفر

مهدی باستانی^{۱*}، سید مهدی میر^۲، مجتبی نیک‌زاد^۳

۱ و نویسنده مسئول- دانشجوی کارشناسی ارشد سیاست و توسعه کشاورزی، گروه اقتصاد کشاورزی، دانشکده اقتصاد و توسعه دانشگاه تهران

(mahdi_bastani@ut.ac.ir)

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد سیاست و توسعه کشاورزی، گروه اقتصاد کشاورزی، دانشکده اقتصاد و توسعه دانشگاه تهران

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد سیاست و توسعه کشاورزی، گروه اقتصاد کشاورزی، دانشکده اقتصاد و توسعه دانشگاه تهران

چکیده

پارک‌های شهری از ارزش‌های تفرجگاهی مهمی برای گذراندن اوقات فراغت مردم برخوردار هستند. پارک وحدت در مرکز استان خراسان رضوی قرار دارد و ارائه‌دهنده سطحی از خدمات کیفی برای مردم محسوب می‌شود. اما ارزیابی اقتصادی این خدمات با معیارهای عادی بسیار دشوار بوده و عمدتاً با لحاظ نمودن برخی شاخص‌ها، برآورد ارزش اقتصادی آن‌ها انجام می‌شود. در مطالعه حاضر، به منظور دستیابی به هدف مذکور، با تکمیل ۲۴۰ عدد پرسشنامه کلاسون در زمان حداکثر گردشگری (تیر تا شهریور ماه ۹۲) در قالب روش هزینه‌سفر (TCM)، ارزش‌گذاری، بررسی و تجزیه و تحلیل منطقه مورد مطالعه انجام شده است. نتایج بیانگر آن است که، ارزش تفرجگاهی بوستان وحدت با تخمین تقاضای مکان تفریحی و محاسبه سطح زیر منحنی ماهانه برای هر فرد ۱۴۳۶۰۰ ریال به دست آمد که این به نوبه خود می‌تواند جهت حمایت از پارک‌های شهری، مورد توجه سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان، قرار گیرد.

کلمات کلیدی: ارزش اقتصادی، هزینه سفر فردی، تابع تقاضای مکان تفریحی، پارک وحدت.

مقدمه

ارزش‌گذاری کارکردها و خدمات غیر بازاری محیط‌زیست به دلایل زیادی از جمله شناخت و فهم منافع زیست محیطی و اکولوژیکی توسط انسان‌ها، ارائه مسائل محیطی کشور به تصمیم‌گیرندگان و برنامه‌ریزان، فراهم آوردن یک ارتباط میان سیاست‌های اقتصادی و درآمدهای طبیعی، سنجش نقش و اهمیت منابع زیست محیطی در حمایت از رفاه انسانی و توسعه پایدار، تعدیل و اصلاح مجموعه محاسبات ملی مانند تولید ناخالص ملی و جلوگیری از تخریب منابع طبیعی و بهره‌برداری بی‌رویه از آن مهم می‌باشد (مولایی و کاووسی، ۱۳۹۰). پارک-های شهری نیز از ارزش‌های تفرجگاهی مهمی برای گذراندن اوقات فراغت افراد برخوردار هستند و ارائه‌دهنده سطحی از خدمات کیفی برای آنان محسوب می‌شوند. مدیریت صحیح تسهیلات، امکانات تفریحی و فضای سبز یک منطقه، به ویژه تفرجگاه‌های شهری، تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد آن می‌گذارد. این مسئله، بیش از پیش بیان‌کننده اهمیت تصمیم‌گیری در زمینه‌ی برنامه‌ریزی طرح‌های توسعه‌ای بوده و از جمله عواملی است که باعث به کارگیری روش‌های متنوعی در این زمینه می‌باشد. ارزش‌گذاری اقتصادی تفرجگاه‌های عمومی و فضاهای سبز، از جمله این روش‌هاست که امروزه به عنوان ابزاری مؤثر مورد استفاده مدیران محیط زیست قرار می‌گیرد (دهقانیان، ۱۳۷۴). از سوی دیگر تفرجگاه‌های شهری با تلاش در جهت ارائه‌ی خدمات کیفی مطلوب، از طریق جذب گردشگران، در راستای این اثرگذاری و توسعه صنعت گردشگری گام بر می‌دارند.

به طور کلی گردشگری پدیده‌ای است که از گذشته دور مورد توجه انسانی بوده و بر حسب نیازهای متفاوت اجتماعی و اقتصادی به پویایی خود ادامه داده و با توجه به توسعه روز افزون ارتباطات و افزایش چشمگیر تعداد گردشگران و درآمدهای ارزی حاصل از آن نتایج بسیاری همچون اشتغال برای جوامع به دنبال داشته است (سراقی و همکاران، ۱۳۸۷). طبق تعریف سازمان گردشگری، گردشگری عبارت است از مجموعه اموری که یک فرد در سفر و مکانی غیر از محیط زندگی خود انجام می‌دهد، این سفر بیش از یک سال طول نمی‌کشد و هدف از آن سرگرمی، تفریح، استراحت، ورزش و فعالیت‌هایی از این قبیل است. توسعه صنعت توریسم فواید اقتصادی فراوانی برای جوامع محلی به همراه دارد. به عنوان مثال باعث اشتغال، درآمدزایی و اشاعه فرهنگی می‌شود. علی‌رغم فواید مذکور توریسم می‌تواند بعنوان پدیده‌ای مشکل‌آفرین در کشورهای در حال توسعه مطرح شود که می‌تواند مسائل اجتماعی- فرهنگی، اقتصادی و توسعه را تحت تأثیر خود قرار دهد. از آن جمله می‌توان به بورس‌بازی روی زمین به علت ایجاد تجهیزات توریستی و اثرات توریستی هزینه‌های توریسم در قالب افزایش قیمت‌ها اشاره کرد (قربانی و همکاران، ۱۳۸۸).

در زبان فارسی گردشگری ترجمه شده‌ی واژه‌ی اکوتوریسم است که کوتاه شده‌ی عبارت اکولوژیکال توریسم و گرایشی نو در صنعت جهانگردی می‌باشد. این شکل از گردشگری فعالیت‌های فراغتی انسان را بیشتر در طبیعت امکان‌پذیر می‌سازد و مبتنی بر مسافرت هدفمند همراه با دیدار و برداشت‌های فرهنگی و معنوی از جاذبه‌های طبیعی و لذت‌جویی از پدیده‌های گوناگون آن است (جوزی و همکاران، ۱۳۸۹).

بوستان وحدت یکی از تفرجگاه‌های طبیعی واقع در استان خراسان رضوی جهت گذراندن اوقات فراغت به شمار می‌آید، اما ارزش خدمات آن چندان مورد توجه قرار نمی‌گیرد و پیش‌بینی می‌شود ضمن نابودی آن، خسارات زیست محیطی جبران‌ناپذیری را هم برای منطقه به همراه داشته باشد. بنابراین با توجه به اهمیت موضوع و لزوم تعیین ارزش اقتصادی تفرجگاه‌های طبیعی و فضاهای سبز جهت بهبود صنعت گردشگری و سیاست‌های زیست محیطی و همچنین با توجه به محدود بودن مطالعات در زمینه برآورد ارزش تفریحی تفرجگاه‌ها به روش هزینه سفر، این پژوهش، با هدف تعیین ارزش اقتصادی بوستان فاتح، با استفاده از رویکرد هزینه سفر انجام شده است.

پیشینه تحقیق

در زمینه برنامه‌ریزی راهبردی و ارزش‌گذاری در مناطق طبیعی و تفرجگاهی تاکنون مطالعات داخلی و خارجی زیادی صورت گرفته است که در ادامه به برخی از مهم‌ترین آن‌ها اشاره می‌شود:

فلیمینگ و آوریل (۲۰۰۸) ارزش تفریحی دریاچه مکنزی را با استفاده از روش هزینه سفر برآورد کردند. این دریاچه که در کشور استرالیا قرار دارد، روزانه دارای ۲۰۰۰ نفر بازدیدکننده است. ارزش تفریحی این دریاچه بین ۱۹,۲ تا ۴۴,۴ میلیون دلار استرالیا در سال برآورد شد (Fleming & avril, 2008).

شرسدا و کابل (۲۰۰۷) با استفاده از روش هزینه سفر، تقاضای بازدیدکنندگان برای تفرجگاهی طبیعی در منطقه رودخانه آپالاجیکالای فلوریدا را مورد بررسی قرار دادند. نتایج این مطالعه نشان داد که بازدیدکنندگان به طور متوسط ۷۴,۱۸ دلار به ازای هر روز اقامت هزینه نموده‌اند که آورد اقتصادی در حدود ۴۸۴,۵۶ میلیون دلار در سال را برای منطقه به همراه داشته است (Sherestha & Coble, 2007).

زاندرسن و جنز (۲۰۰۵) در مطالعه‌ای در ارتباط با ارزش‌گذاری اقتصادی گردشگاه‌های جنگلی در شرق اروپا با استفاده از روش هزینه سفر به این نتیجه دست یافتند که میانگین سود عایدی برای هر یک از ساکنان محلی به ازای ورود هر گردشگر به داخل منطقه برابر ۱۲۲ دلار آمریکا در یک دوره ماهانه می‌باشد (Zandersen & Jensen, 2005).

چن و تامسون (۲۰۰۲) با استفاده از روش هزینه سفر (TCM) ارزش اقتصادی باغی در تایوان را مورد بررسی قرار دادند. این باغ یکی از مکان‌های تفریحی مشهور شمال شرق تایپه است. نتایج بدست آمده نشان داد که میانگین سود عایدی از تفرج سالانه برای هر یک از ساکنان محلی به میزان ۴۰۹ دلار آمریکا و سود کلی تفرج در حدود ۲۳ میلیون دلار در سال است (Chin & Thomson, 2002).

جوزی (۲۰۱۰) ارزش اقتصادی منطقه حفاظت شده مند بوشهر را در هر ماه معادل ۵۶۹۸۲۵۰۰۰ ریال از روش هزینه سفر تخمین زد. غلامی نیز در دو پژوهش خود تحت عناوین ارزش‌گذاری تفرجگاهی تالاب بین‌المللی چغاخور و چشمه دیمه شهرکرد در سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۱ با استفاده از روش هزینه سفر ارزش اقتصادی هر منطقه را به ترتیب روزانه ۴۴ و ۷۲ میلیون تومان برآورد کرد.

لطیفی اسکویی (۲۰۰۶) ارزش اقتصادی پارک جنگلی عون بن علی واقع در تبریز را در هر سال معادل ۱۲۵ میلیون و ۸۱ هزار ریال با استفاده از روش هزینه سفر تخمین زد. مجابی در پژوهش خود (۲۰۰۵) با استفاده از روش هزینه سفر منطقه‌ای، ارزش تفریحی دو پارک طبیعت پردیسان و جنگل دست کاشت لویزان را به ترتیب معادل ۷۷,۶ و ۵۳ میلیارد ریال در سال برآورد نمود.

فرضیه و سؤال تحقیق

با این فرض که می‌توان ارزش اقتصادی مکان‌های تفرجگاهی را به روش هزینه سفر برآورد نمود، این سؤال مطرح می‌شود که هزینه سفر ماهانه بازدیدکنندگان صرفاً جهت بازدید از منطقه‌ی بوستان وحدت مشهد، چه میزان است؟ به بیان دیگر ارزش اقتصادی پارک وحدت مشهد به طور تقریبی چه میزان است؟

مواد و روش‌ها

در این تحقیق به منظور تعیین ارزش تفرجگاهی پارک وحدت، از روش هزینه سفر انفرادی استفاده شده است. روش هزینه سفر از جمله روش‌های مبتنی بر رجحان آشکار شده است که فرض مبنایی آن این است که هزینه‌هایی که یک فرد برای رسیدن به یک ویژگی محیطی مثبت و مانند آن پرداخت می‌کند می‌تواند منعکس کننده ارزش منفعی باشد که از آن ویژگی بدست می‌آورد (نصراللهی و اونق، ۱۳۹۰).

برای بدست آوردن این منافع، پرسشنامه‌ای تهیه و توسط کسانی که در فاصله زمانی تیر تا شهریور ماه ۱۳۹۲ به این منطقه عزیمت نموده‌اند، تکمیل شد. آن‌گاه توسط روش‌های رگرسیونی، ارتباط هزینه سفر با تعداد سفرهای انجام شده برآورد و نتایج حاصل مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

الگوی هزینه سفر یک روش استاندارد برای اندازه‌گیری ارزش سفر است. فرض اصلی و مبنایی این روش آن است که ارزش یک مکان تفریحی مطابق با هزینه‌هایی است که بازدیدکنندگان برای استفاده از آن متحمل می‌شوند. این روش بیشتر مبتنی بر داده‌های واقعی است تا فرضی، که مزیت منحصر به فردی است و به همین دلیل، قادر است مقادیر واقعی را برای تقاضای سفر ارائه کند. روش هزینه سفر مبتنی بر این فرض است ساده است که ارزش تفریحی یک مکان به طور مستقیم به هزینه‌های سفری که شخص برای عزیمت به آن مکان متحمل می‌شود، ارتباط پیدا می‌کند (شهابی و اسماعیلی، ۱۳۸۵). هزینه سفر دارای دو رویکرد مختلف می‌باشد که در ادامه به تشریح آن‌ها پرداخته می‌شود.

۱) روش هزینه سفر منطقه‌ای: (ZTCM) بیشتر با استفاده از داده‌های ثانویه، با برخی اطلاعات ساده جمع‌آوری شده از بازدیدکنندگان انجام میشود.

۲) روش هزینه سفر انفرادی: (ITCM) با استفاده از تحقیقات با جزئیات بیشتر از بازدیدکنندگان انجام می‌شود. در پژوهش حاضر به دلیل تمرکز بازدیدکنندگان در شهر کرج از روش هزینه سفر انفرادی استفاده شده است (امیرنژاد، ۱۳۸۶).

برای تعیین حجم نمونه لازم جهت برآورد ارزش تفریحی از روش نمونه گیری تصادفی استفاده شد. به این منظور ابتدا تعداد ۳۱ عدد پرسشنامه به عنوان پیش آزمون در منطقه مورد مطالعه تکمیل شد و تجزیه و تحلیل آن‌ها نیز با استفاده از نرم افزارهای آماری و اقتصادسنجی Excel و Shazam صورت گرفته است. سپس با انتصاب ضریب اطمینان ۹۰٪ و خطای ۱٪، تعداد نمونه‌های لازم با استفاده از روش کارسون از طریق رابطه زیر محاسبه شد: (Vaughan & Darling, 2000)

$$n = \frac{t^2 \times cv^2}{d^2} = \frac{1.96^2 \times 0.79^2}{0.1^2} \cong 238.50 \quad (1)$$

که در آن cv^2 مجذور ضریب تغییرات، d خطای معیار استاندارد و t ضریب اطمینان است. سپس پرسشنامه‌ای تحت عنوان پرسشنامه کلاوسون، مرکب از ۱۹ سؤال تنظیم و بین ۲۴۰ نفر بازدیدکننده در ماه‌های تیر، مرداد و شهریور ۱۳۹۲، توزیع و تکمیل شد.

به طور کلی هزینه سفر TC برای منطقه مفروض نیز از این رابطه محاسبه شده است:

$$TC_{ij} = TC(DC_{ij}, TTC_{ij}, F_i) \quad i=1, \dots, n \quad j=1, \dots, m \quad (2)$$

که در آن TC_{ij} هزینه سفر، TTC_{ij} هزینه فرصت فرد، DC_{ij} هزینه رفت و آمد به محل و F_i -هزینه‌ی ورودیه (در صورت وجود) می‌باشد. در رابطه فوق می‌توان به جای هزینه فرصت فرد، زمان بازدید را به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفت (حیاتی و همکاران، ۱۳۹۰).

در این مطالعه جهت دستیابی به ارزش اقتصادی منطقه مورد مطالعه، معادله رگرسیونی تقاضا را برای میانگین بازدیدکنندگان آن ارائه و بر اساس ناحیه زیر این منحنی تقاضا که میانگین مازاد مصرف کننده را نشان می‌دهد، و با ضرب کردن آن در جمعیت کل، می‌توان به کل مازاد مصرف کننده دست یافت. منحنی تقاضا در این مدل به بازدیدهای ماهانه فرد نسبت به هزینه بازدیدها مرتبط است که بصورت رابطه ذیل می‌باشد:

$$V_{ij} = f(C_{ij}, X_i) \quad (3)$$

که در آن V_{ij} تعداد بازدید ماهانه فرد i به مکان j ، C_{ij} هزینه سفر فرد i برای بازدید از مکان j و X_i تمام عوامل اجتماعی اقتصادی فرد i مثل درآمد یا مخارج، زمان، جنسیت، تحصیلات، اندازه خانواده، عضویت در سازمان‌های زیست-محیطی و غیره می‌باشد.

منحنی تقاضای مکان تفریحی بوسیله $\frac{V_{ij}}{C_{ij}}$ تعریف می‌شود. همانطور که پیش‌تر بیان شد سطح زیر این منحنی، برآوردی از مازاد مصرف کننده فرد i می‌باشد. مازاد مصرف کننده برای مکان تفریحی بوسیله ضرب در تعداد بازدیدهای ماهانه مکان تفریحی به صورت رابطه زیر بدست می‌آید:

$$Cs = N_j \int f(C_{ij} * X_i) dC_{ij} \quad (4)$$

که در آن N_j تعداد بازدیدهای فرد i از مکان تفریحی j در هر سال می‌باشد (امیرنژاد، ۱۳۸۶).

تجزیه و تحلیل داده‌ها

در جدول شماره ۱ نتایج حاصل از بررسی‌های انجام شده روی متغیرهای مهم آورده شده است.

جدول ۱- آمار متغیرهای مهم

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
سن	۲۶	۸	۱۶	۶۰
هزینه سفر (ریال)	۵۹۴۶,۶۷	۴۶۸۵,۵۴	۸۰۰۰	۱۹۰۰۰۰

جدول شماره ۲ توزیع فراوانی مربوط به متغیرهای کیفی ۲ حالتی را نشان می‌دهد که در تعریف متغیر کیفی جنسیت باید اشاره کرد که عدد ۱ به مرد و عدد صفر به زن اختصاص یافته است. به طور مشابه در مورد وضعیت تأهل عدد ۱ به مجرد بودن و عدد صفر به متأهل بودن مربوط است.

جدول شماره ۲- توزیع فراوانی

متغیرها	درصد فراوانی	
	بیشترین فراوانی	۱
جنسیت	۱۵,۵	۱
وضعیت تأهل	۷۴,۶۴	۱

جدول شماره ۳ توزیع فراوانی متغیر کیفی امکانات و خدمات رفاهی را نشان می‌دهد که بیان می‌کند اکثریت بازدید کنندگان از امکانات و خدمات رفاهی مکان تفریحی، راضی می‌باشند.

جدول شماره ۳- توزیع فراوانی متغیر امکانات و خدمات رفاهی

متغیر	درصد فراوانی			
	کاملاً ناراضی	ناراضی	نسبتاً ناراضی	راضی
امکانات و خدمات رفاهی	۲	۳	۲۳	۴۹
مد	۲۳	۴	۲۳	۴۹

متغیر کیفی امکانات و خدمات رفاهی که در جدول فوق بدان اشاره نشده است، بیان کننده راضی بودن اکثریت بازدید کنندگان از مکان تفریحی می‌باشد.

نتایج و بحث

تجزیه و تحلیل مدل اقتصادی:

جهت تجزیه و تحلیل اقتصادی کاربری اکوتوریسم در محدوده مطالعاتی مدلی متشکل از ۹ متغیر تشکیل داده شد تا از این طریق بتوان روابط بین داده‌های مأخوذه از پرسشنامه کلاوسون و مشاهدات از محل مطالعه را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. جهت انجام تجزیه و تحلیل این مدل از روش حذف رو به عقب که در برگرفته تمامی متغیرها می‌باشد استفاده شد که این روش بیان کرد که متغیرهای غیر مهمی از جمله وضعیت تحصیل، مخارج

خانوار، مدت زمان بازدید و امنیت باعث کاهش معنی داری دیگر پارامترها می شوند و بر این اساس تصمیم به حذف متغیرهای غیر مهم گرفته شد. علاوه بر این از بین مدل های خطی و غیر خطی، مدل خطی - خطی با $R^2=0.40$ به عنوان مناسب ترین مدل انتخاب شد.

جدول شماره ۴ نتایج حاصل از برآورد مدل خطی را نشان می دهد که در این مدل، متغیرهای سن، جنسیت، وضعیت تأهل، امکانات و خدمات رفاهی و هزینه سفر معنی دار شدند. به عنوان مثال برای متغیر هزینه سفر می توان گفت ۱ واحد افزایش در هزینه سفر باعث کاهش تعداد بازدیدها به اندازه ۰,۰۰۰۵- می شود.

جدول ۴ - نتایج حاصل از برآورد مدل خطی

متغیر	ضرایب	معنی داری ضرایب	احتمال	کشش
عرض از مبدا	۷,۸۵	۱,۵۳	۰,۱۰۵	۰,۸۶
سن	-۰,۱۵	-۱,۷۵	۰,۰۸۵	-۰,۴۴
جنسیت	۶,۹۷	۴,۳۲	۰,۰۰۰	۰,۶۵
وضعیت تأهل	-۳,۶۶	-۱,۶۹	۰,۰۹۷	-۰,۲۶
امکانات و خدمات رفاهی	۲,۱۱	۲,۰۳	۰,۰۴۷	۰,۵۵
هزینه سفر	-۰,۰۰۰۵	-۳,۰۳	۰,۰۰۳	-۰,۳۰

$$\begin{aligned}
 R^2 &= 0.4007 \\
 \text{ADJUSTED } R^2 &= 0.3469 \\
 \text{MEAN OF DEPENDENT VARIABLE} &= 8.2676 \\
 \text{LOG OF THE LIKELIHOOD FUNCTION} &= -197.596 \\
 \text{DURBIN-WATSON} &= 1.8502
 \end{aligned}$$

بدین ترتیب تقاضای مکان تفریحی بصورت تابعی از هزینه سفر، سن، جنسیت، مدت زمان بازدید و امکانات و خدمات رفاهی مشخص شد.

تابع ضمنی:

$$vis=f(\text{sex}, tc, \text{serv}, \text{mar}, \text{age}) \quad (۵)$$

تابع تقاضای مکان تفریحی:

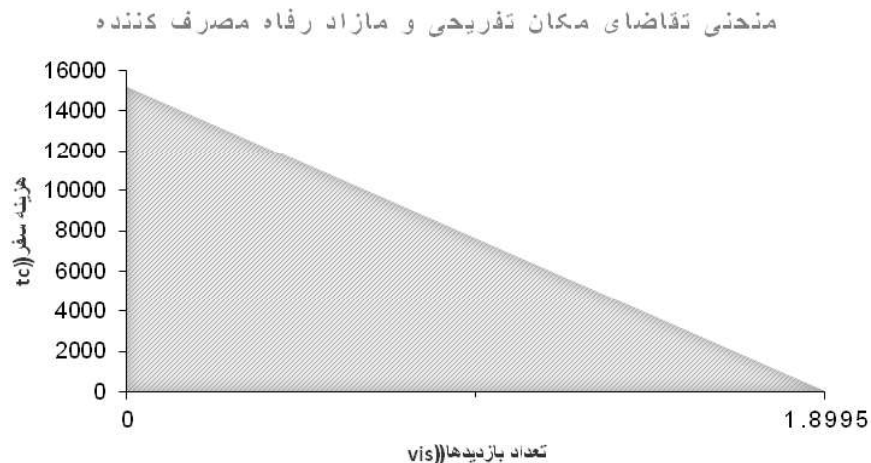
$$vis = 6.97 \times \text{sex} - 3.66 \times \text{mar} - 0.15 \times \text{age} + 2.11 \times \text{serv} - 0.0005 \times tc \quad (۶)$$

محاسبه ارزش اقتصادی بوستان وحدت:

برای محاسبه ارزش اقتصادی بوستان فاتح پس از تشخیص رابطه میان تعداد بازدیدها با هزینه سفر و سایر ویژگی های اقتصادی اجتماعی دیگر، از طریق محاسبه مازاد مصرف کننده بر اساس تجزیه و تحلیل رگرسیونی، وبا استفاده از مقادیر میانگین متغیرهای با اهمیت شناسایی شده، و محاسبه سطح زیر منحنی تقاضای

حاصله از این برآورد ارزش اقتصادی این مکان تفریحی معادل ۱۴۳۶۰۰ ریال به ازای هر نفر در ماه بدست آمده است.

شکل شماره ۱- منحنی تقاضای مکان تفریحی و مازاد رفاه مصرف کننده

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

این مطالعه با هدف تعیین ارزش اقتصادی بوستان وحدت واقع در شهر مشهد به انجام رسید که طی آن از طریق توزیع پرسشنامه کلاسون بین مراجعه کنندگان به این مکان تفریحی در زمان حداکثر تقاضا، تلاش شد وضعیت حال حاضر متقاضیان در تصمیم‌گیری مورد توجه قرار گیرد.

مهم‌ترین نتایج حاصل از ارزشگذاری اقتصادی بوستان وحدت عبارتند از:

- بین تعداد بازدیدهای هر فرد از منطقه با جنسیت افراد ارتباط مثبت بسیار قوی وجود دارد ($t=6.97$)
 - بین سن متقاضیان و تعداد بازدیدها، ارتباط منفی ضعیفی وجود دارد. ($t=-0.15$)
 - بین وضعیت تأهل و تعداد بازدیدهای ماهانه هر فرد از منطقه رابطه منفی وجود دارد. ($t=-3.66$)
 - بین امکانات و خدمات رفاهی و تعداد بازدیدهایی که هر فرد از مکان تفریحی مورد مطالعه دارد هم ارتباط مثبتی وجود دارد. ($t=2.11$)
 - بین تعداد بازدیدهای هر فرد از منطقه و هزینه سفر ارتباط منفی بسیار ضعیفی وجود دارد. ($t=-0.0005$)
- در نهایت ارزش اقتصادی بوستان وحدت ماهانه به ازای هر فرد ۱۴۳۶۰۰ ریال بدست آمد که نتیجه حاصل می‌تواند اطلاعات مفیدی را در اختیار مسئولین ذی‌ربط به منظور تنظیم سیاست‌گذاری‌ها قرار دهد. این اطلاعات می‌تواند شامل نتایج بدست آمده از ارزش‌گذاری فوق باشد. در راستای بهبود صنعت گردش‌گری کشور و با استناد به نتایج بدست آمده پیشنهاد می‌گردد:

- کمیت و کیفیت خدمات و امکانات رفاهی موجود در بوستان وحدت در جهت جذب بیشتر گردشگران گسترش یابد.
- همچنین به منظور افزایش رضایت‌مندی از امنیت اجتماعی (با توجه به رابطه بسیار ضعیف هزینه سفر و تعداد بازدیدهای افراد) وضع ورودیه بر این مکان تفریحی می‌تواند راه حل مناسبی باشد.
- با توجه به اینکه تعداد بازدیدهای افراد متأهل از این مکان کم می‌باشد می‌توان به دنبال علل این کاهش بازدید از مکان تفریحی مورد نظر بود تا گامی در جهت افزایش رفاه اجتماعی برداشت.
- همچنین با بررسی عوامل اثرگذار بر تعداد بازدیدهای افراد سالخورده و در اختیار قرار دادن امکانات رفاهی بیشتر برای این دسته از متقاضیان، می‌توان حضور آنان را در این مکان تفریحی در جهت جذب بازدیدکنندگان بیشتر به منظور به گردش درآوردن جریان پولی بیشتر، گسترش داد.

منابع

۱. سراقی ع، بهار و تابستان ۱۳۸۷، نقش جاذبه های اکوتوریستی در توسعه گردشگری نهایند با تاکید بر مدل SWOT، تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی (علوم جغرافیایی)؛ ۸(۱۱): صفحه های ۱۳۳-۱۶۹.
۲. جوزی ع، زمستان ۱۳۸۹، ارزشگذاری اقتصادی منابع تفرجگاهی بخش شهداد کرمان به منظور ارائه برنامه راهبردی توسعه اکوتوریسم، نشریه محیط زیست طبیعی، مجله منابع طبیعی ایران، دوره ۶۳، صفحه های ۳۲۹-۳۴۵.
۳. مولائی م، کاوسی کلاشمی م، پاییز ۱۳۹۰، برآورد ارزش حفاظتی گل سوسن چلچراغ با استفاده از روش ارزش گذاری مشروط با انتخاب دوگانه یک-بعدی، نشریه اقتصاد و توسعه کشاورزی، جلد ۲۵، شماره ۳، صفحه های ۳۲۲-۳۲۹.
۴. مجایی م، منوری م، بهار ۱۳۸۴، ارزشگذاری اقتصادی پارکهای پردیسان و لویزان، علوم محیطی، ۷، صفحه های ۶۳-۷۲.
۵. اسکویی ل، زمستان ۱۳۸۷، ارزشگذاری اقتصادی تفرجگاهی پارک جنگلی عون بن علی تبریز، علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره دوازدهم، شماره ۴.
۶. جوزی ع، ۱۳۸۹، ارائه برنامه راهبردی توسعه اکوتوریسم در منطقه حفاظت شده مند بوشهر به روش فریم، علوم محیطی، سال هفتم، شماره ۴، صفحه های ۱-۲۲.
۷. حمید امیرنژاد، ۱۳۸۶، کتاب اقتصاد منابع طبیعی، انتشارات جنگل.
۸. امیرنژاد، ح.، خلیلیان، س. و عصاره، م. ه. ۱۳۸۵. برآورد ارزش وجودی جنگل های شمال ایران با استفاده از روش ارزشیابی تصادفی. مجله اقتصاد اکولوژی ۵۸، ۶۶۵-۶۷۵.
۹. دهقانیان، س. ۱۳۷۴. اقتصاد محیط زیست برای غیراقتصاددانان. مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.
۱۰. نصراللهی، خ. و اونق، ع. ۱۳۹۰. تخمین تابع تقاضای سفر شهر بندر ترکمن. مطالعات و پژوهش های شهری منطقه ای، ۳(۹): ۱۲۳-۱۴۰.
۱۱. شهابی، س. و اسماعیلی ساری، ع. ۱۳۸۵. "تعیین ارزش تفرجگاهی تالاب انزلی به روش هزینه سفر (T.C.M)"، فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره هشتم، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۵. ص. ۷۰-۶۱.
۱۲. حیاتی، ب.، صالح نیا، م.، حسین زاد فیروزی، ج. و دشتی، ق. ۱۳۹۰. برآورد ارزش تفریحی پارک فدک شهرستان خوی به روش هزینه سفر فردی. اولین کنفرانس اقتصاد شهری: مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد.
13. Vaughan, J. William & Darling, H. (2000). The Optimal Sample Size for Contingent Valuation surveys: Applications to Project Analysis. New York: Cataloging-in-Publication provided by Inter-American Development Bank Felipe Herrera Library
14. Chin C. and M.C. Thomson (2002). Economic Evaluation of Recreation Benefits at Fushan Botanical Garden. Tourism Management Journal, 40: 375-385
15. Zandersen M. and F.S. Jensen (2005). Benefit Transfer Over time of Ecosystem Values: The Case of Forest Recreation, Paper Presented at the Association, 27 (27): 45-53.
16. Shrestha, K. and J. Coble (2007). Valuing Naturebased Recreation in Public Natural areas of the Apalachicola River region Florida. Journal of Environmental management, 85:977-985
17. Fleming, C.M. and C. Averil (2008). The Recreational value of Lake McKenzie, Fraser Island: An application of the Travel Cost Method. Tourism Management Journal, 41: 113-121.